

Zagreb, 7. studeni 2018.

Vrhovni sud Republike Hrvatske
Predsjednik suda gospodin Đuro Sessa

Poštovani gospodine predsjedniče,

Povodom Vašeg dopisa od 30. listopada 2018. u kojem me obavještavate da ste suglasni sa stavom Ustavnog suda Republike Hrvatske izraženom u meni upućenom dopisu od 26. listopada 2018. kao i da su suci Kaznenog odjela Vrhovnog suda donijeli zaključak da neće prisustvovati savjetovanju Hrvatskog udruženja za kaznene znanosti i praksu koje će se održati od 6. do 8. prosinca 2018. u Opatiji, koje je dostavljeno svim županijskim i općinskim sudovima, molim Vas da primite moje očitovanje i molbu.

U dopisu navodite da ste posve suglasni sa stavom Ustavnog suda da je posve neprofesionalno uvrštavanje u program savjetovanja „pojedinačnih analiza, stajališta i ocjena koja se odnose na konkretne ustavnosudske odluke, kao što su odluke u predmetima HYPO i INA MOL, a da pritom nije predviđeno iznošenje stajališta, razloga i argumenata Ustavnog suda u tim predmetima. Ovo pogotovo iz razloga što je riječ o predmetima koji su u tijeku pred redovnim sudovima pa postoji objektivna mogućnost da će o njima Ustavni sud u budućnosti ponovno odlučivati.“ S obzirom da u prilogu dostavljam moj odgovor na dopis tajnika Ustavnog suda samo ću kratko navesti zašto ovaj stav smatram nerazumljivim, netočnim i neprihvatljivim.

Prvo, Ustavni sud kao i svi drugi sudovi svoja stajališta, razloge i argumente iznose u obrazloženju svojih odluka. Drugo, znanstveni i stručni radovi na kojima se temelje referati u Opatiji i na drugim znanstvenim i stručnim skupovima u pravilu predstavljaju pojedinačne analize, stajališta i ocjene, a ne kolektivne. Treće, prihvaćanje navedenog stava o zabrani stručne rasprave pravomoćnih, ustavnih ili Strasbourskih odluka jer postoji mogućnost da će sud (redoviti ili Ustavni) ponovno o njima odlučivati, u praksi znači potpunu zabranu rasprave i komentiranja sudskih odluka.

Stav Ustavnog suda RH te istovrsni zaključak Kaznenog odjela Vrhovnog suda zauzetog na sjednici odjela održanoj 29. listopada 2018. da je neprimjereno da se na stručnim skupovima raspravlja o odlukama Ustavnog suda koje su vratile predmet na ponovno odlučivanje redovitim sudovima, jedan je od najregresivnijih i najpogubnijih stavova koji su do sada izneseni od naših visokih sudova. On podrazumijeva ne samo ukidanje kontrolne funkcije akademije, znanosti i informirane javnosti u odnosu na sudstvo, nego i nazadovanje pravosuđa kroz sprječavanje usavršavanja sudaca, zabranu raspravljanja o tumačenjima pravnih normi u judikaturi koja je obvezujuća i neposredno primjenjiva te stoga i sprečavanje pravilne primjene prava.

Pri tome, odlučno treba otkloniti istinitost tvrdnje koja se prikazuje kao glavni razlog zabrane odnosno davanja uputa sucima i savjetnicima da ne dođu na savjetovanje Udruženja. Odluke Ustavnog suda RH kao i Europskog suda za ljudska prava su konačne i izvršne. One odlučuju o ustavnim i konvencijskim pitanjima te daju uputu nižim sudovima kako da primjene pravo sukladno ustavnim i konvencijskim standardima. To nisu kazneni predmeti *sub iudice*. Predmet kaznenog postupka je utvrđivanje kaznenog djela i krivnje okrivljenika. Referati u odnosu na odluke Ustavnog suda HYPO i INA MOL ne govore o utvrđivanju kaznenog djela i krivnje već o načelnim pravnim shvaćanjima Ustavnog suda o povredama Ustava RH.

Za razvoj hrvatske pravne znanosti, primjenu prava u praksi kao i ispravno funkcioniranje hrvatskog pravosuđa u cjelini ne samo da je legitimno već je i nužno analizirati, raspravljati i pisati o presudama Ustavnog suda RH kao i međunarodnih sudova kao što je ESLJP. I to ne samo bez obzira na to hoće li se pred redovnim sudovima ponovno voditi postupak, već štoviše, analiza i rasprava je važna upravo onda kada odluke visokih sudova dovode do ponavljanja postupka. Upravo ustavne odluke o ustavnim tužbama u kojima se odluke sudova ukidaju odnosno odluke ESLJP koje zahtijevaju ponavljanje postupka su odluke u kojima se pomiču granice ustavnih prava i sloboda te koje razvijaju pravo.

Sukladno tome, do sada je u Hrvatskoj vrijedila ispravna redovita praksa da se analizira i raspravlja o stavovima odluka ESLJP kao i Ustavnog suda na stručnim skupovima neovisno o tome je li rezultat odluke ponovno vođenje kaznenog postupka. O presudama ESLJP protiv Republike Hrvatske održane su i posljednja dva savjetovanja Udruženja. Dakle, radi se o novom tumačenju koji predstavlja zaokret u odnosu na dosadašnju praksu, rasprave i izlaganja na savjetovanju HUKZP kao i Vrhovnog suda RH. Primjerice na savjetovanju HUKZP iz 2016. godine kada je Udruženjem presjedao sudac Vrhovnog suda RH Dražen Tripalo održan je referat pod nazivom "Presuda Europskog suda za ljudska prava - Dvorski protiv Hrvatske u svjetlu okrivljenikovog prava na pristup branitelju". Radilo se o presudi u kojoj je Europski sud zahtijevao provođenje individualne mjere obnove postupka. Isto tako na više savjetovanja se raspravljalo i o odluci HYPO te stavu Ustavnog suda o zastarijevanju privatizacijskog kriminala usprkos izričite suprotne ustavne odredbe. Isto vrijedi i za savjetovanja Vrhovnog suda na kojima se raspravljalo o nizu presuda ESLJP protiv RH koje su zahtijevale obnovu zbog nepravičnog kaznenog postupka kao i pravnim pitanjima koji su u postupku pred redovitim sudovima. Stoga treba jasno reći da se radi o radikalnom zaokretu koji predstavlja opasnost za slobodu govora akademije i vladavinu prava u Republici Hrvatskoj.

Stajalište Kaznenog odjela Vrhovnog suda o nesudjelovanju na savjetovanju u Opatiji koje je zatim dostavljeno svim županijskim i općinskim sudovima postupak je bez presedana. Zbog dva referata profesora pravnih fakulteta koji analiziraju dvije odluke Ustavnog suda koje su u vrhu javnog interesa i društvene aktualnosti, Vrhovni sud poziva sudove na bojkot savjetovanja Hrvatskog udruženja za kaznene znanosti i praksu. I tako svjesno i namjerno zatire i zadnji forum gdje se u Hrvatskoj susreću praksa i teorija, gdje se razvija pravna misao, pružaju vidici iz drugih pravnih poredaka i razmjenjuje iskustvo i znanje. Teži se potpunoj zatvorenosti sudstva, piramidalnoj organizaciji na čelu sa Vrhovnim sudom RH i monopolom edukacije sudaca. Poništava i obezvrijeđuje rad svih onih vrijednih autora i izlagača, praktičara i sveučilišnih nastavnika, koji su uložili ogroman trud i vrijeme da doprinesu boljitku našeg pravosuđa bez ikakve osobne nagrade ili koristi. A poseban problem predstavlja da se ovakvi radikalni zaokreti, zabrane i bojkoti događaju uvijek u predmetima u kojem okrivljenici pripadaju visokoj politici, a ne u slučaju dvorskih, mađera i gregačevića.

Stoga, upućujem molbu u ime Hrvatskog udruženja za kaznene znanosti i praksu, kao i svoje osobno, da povučete svoj zaključak, dođete na savjetovanje i pozovete suce nižih sudova da dođu, sudjeluju i raspravljaju.

Također Vas molim da moj odgovor dostavite svim sucima Kaznenog odjela Vrhovnog suda RH kao i svim općinskim i županijskim sudovima.

S kolegijalnim poštovanjem,

Prof. dr. sc. Zlata Đurđević

Predsjednica Hrvatskog udruženja za kaznene znanosti i praksu